

‘ఏమిటాలోచించుచున్నావు ఆల్బర్ట్?’

‘విశ్వమోహిని దర్శనమింకను కాలేదు గదా యని—’

‘నేనంత అందగత్తెనా ఆల్బర్ట్?’

‘నేనంత ఆలోచనలో మునిగియున్నానా మేరీ?’

‘లేవు, నీవు నిజముగ ఆచలోచనలో మునిగిలేవు.’

‘ఉన్నావు నీవు నిజముగ విశ్వమోహిని వలె నున్నావు.’

‘బోల్తాపడిపోయావుగదా ఆల్బర్ట్.’

‘అబద్ధమాడినావునుమా మేరీ?’

‘ఏలాగు?’

‘నే నేలాగు?’

‘నేనందగత్తెనా అంటే నే నాలోచనలో మునిగియుంటినా అంటివి. వెంటనే నీవాలోచించుట లేదని నేననగ నీవందగత్తెవు కావని నీ వనవలసింది. అనలేకపోయావు పాపం! భయమేసింది కాబోలు !! బోల్తాపడ్డావు.’

‘మొదట ఆలోచించుచుంటి వేమిటని ప్రశ్నించి తరువాత నీవేమి ఆలోచించుట లేదని స్వవచన విఘాతము చేసికొన్న నీవే అబద్ధమాడుచుంటివి.’

‘ఎవరుబోల్తాపడ్డారో?’

‘మొదటమాట తప్పినవారే బోల్తా పడ్డారు.’

‘పోనిమ్ము! నేనే పడిపోయానులే ఆల్బర్ట్ నీవు గెలిచావు కాబట్టి మహాఘనుడైన ఫ్రెడరిక్ అంతగొప్పవాడవులే. ఇప్పుడు సంతృప్తి కలిగిందా?’

‘ఎదుకు నేనే బోల్తాపడ్డాను మేరీ గెలిచావు కాబట్టి మార్కెట్ తెరిచా అంత గొప్పదానవులే. ఇప్పుడు కు లా సా గా ఉందా?’

‘నీవు నిజముగా ఒప్పుకుంటున్నావా అల్బర్ట్?’

‘ముందు నీసంగతి చెప్పు మేరీ.’

‘అబ్బా! పురుషులను నమ్మకూడదంటారు ఇదే కాబోలు.’

‘స్త్రీలమాట నమ్ముట నీటిని మూట గట్టుటవంటి దంటారు నిజమేసుమా.’

‘అటువంటి మాటలనకు. నేను సహించలేను ఆల్బర్ట్’

‘అటువంటి నిందలు మోపకు నేనోర్పుకొనలేను మేరీ.’

గృహలక్ష్మీ

‘తెలిసింది. పురుషులు వట్టికతినాత్ములు.’

‘గ్రహించాను. స్త్రీలు శుద్ధమోసకత్తైలు.’

‘నన్నిట్లు బాధించబోకు అల్బర్ట్ నీకు నమస్కారములు పెడతాను’

‘నన్నిట్లు వేధించబోకు మేరీ! నీకు ప్రణామములు.’

‘స్త్రీలు మోసకత్తెలనుట నీకాధారమేముంది?’

‘పురుషులు నిరంకుశులనుటకు నీకేమి సాక్ష్యములున్నవి?’

‘నాకు బోలెడుసాక్ష్యములున్నవి. చూడు—ఇంగ్లండురాజైన యెనిమిదవ హెన్రీ యేమిచేశాడు. మాసిపోయిన చొక్కాలు మార్చుకొన్నట్లు ఎంతమందినో భార్యలను మార్చినాడు. ఇదంతా పురుషుడు నిరంకుశుడగుటవల్ల చేసినపనిగదా! రష్యన్ చక్రవర్తులలో గొప్పవాడైన పీటరు తనమాట కేదురాడిన కారణముచేత భార్యను బిడ్డలను ఖైదు చేయించుటకుకూడ వెనుదీయలేదు. బైబిలులో జ్ఞానియని పేరువడిన సోల్మన్ రాజుకూడ కనబడిన అందకత్తెనెల్ల పెండ్లాడినాడు. ఇక తూర్పుదేశములలో తురక రాజుకు భార్యలు మందలుమందలుగా నుండురట. ఇదంతయు పురుషుని నిరంకుశత్వమువల్లనేగద జరుగుచుండుట—ఉన్నమాటంటే నీకెంతకోప మొచ్చింది?’

‘స్త్రీలు మోసకత్తెలనుటకు నాకెన్నో యాధారములు గలవు. ఆది పురుషుడైన

ఆదామును అవ్వ మోసగించి మేలు కీళ్లు తెలిపెడువండు తినిపించింది. దానివల్లనే గదా లోకమున కింతశ్రమ. ‘హిబ్రూవీరుడైన నేమ్సన్ తనభార్యయైన జాలిలావలన మోసగింపబడి నాశనమైనాడు. ఇటాలియను వీరుడైన హెర్కులీస్ కూడ తనభార్య యిచ్చిన వస్తుమువలన నె మరణించినాడు. గోమను వీరుడైన అంటోనియోకూడ ఈ జిప్సరాణియైన క్రియోపాట్రావలన మరణించినాడు. ఇంతకు యిట్టి వీరులందరు నాశనమగుటకు స్త్రీలు మోసగత్తెలగుటవలననే గదా. మేరీ నిజముచెప్పితే నీకింతరోష మొచ్చింది.’

‘ఇకనేను వినలేను అల్బర్ట్ చాలు ఒప్పుకొన్నాను; నిజముగ స్త్రీలు మోసకత్తెలే.’

‘నేనును ఒప్పుకొన్నానుమేరీ. పురుషులు పూర్తిగ నిరంకుశులే.’

‘ఇంతకు మనలో యెవరు గెలిచారు?’

‘అదే సశయము.’

‘నీవే గెలిచావు ఆల్బర్ట్.’

‘లేదు నీవే గెలిచావు మేరీ.’

‘ఓడిపోయినందుకునీకు జుల్మానా యేమిటి?’

‘బోల్తాపడ్డందు నీకు శిక్షయేమిటి?’

‘నాకేమివద్దు’

‘నాకు కావాలి...’

‘అబ్బ! పాపం చాల శ్రమపడ్డావు. నే వెళ్లి పోతున్నా.’

ప్రేమ స మ స్య

‘ఓడిపోయిన స్త్రీకి వెళ్లడానికి స్వాతంత్ర్య మెక్కడిది ఆగు.’

‘ఈలాగు బలవంతము మంచిదా ఆల్బర్ట్?’

‘పురుషులు నిరంకుశులని నీవే బహు కొన్నావుగా?’

‘కాబట్టి ఎనిమిదవ హెన్రీవలెనే నీవును చొక్కాలు చాల మార్చెదవన్నమాట.’

‘ఆమాట మాత్రమనకు.’

‘ఎందుచేత? పురుషులు నిరంకుశులేగా?’

‘ఔగాక!’ నేను మాత్రమంతవరకు నిరంకుశుడను గాదు.’

‘మరెంతవరకు?’

‘నీ కిష్టములేకపోయిన నిన్ను నిత్యము ప్రేమించుచుండేటంతవరకు మాత్రమే?’

‘నాకిష్టములేకపోవడమేటి ఆల్బర్ట్? ఆ మాట అనకు నేను వినలేను.’

‘నన్ను నిరంకుశుడనకు మేరీ! నేను సహించలేను.’

‘మనము రాజీపడదాం ఆల్బర్ట్’

‘రాజీ పరతులేమిటి?’

‘స్త్రీలు మోసగతైలని నీవెప్పుడు అన కూడదు.’

‘పురుషులు నిరంకుశులని నీవెన్నడు చెప్ప గూడదు.’

‘నేను ముమ్మాటికి బహుకున్నాను.’

‘నేను త్రికరణశుద్ధిగ బహుకొంటిని.’

‘వేళైంది నేను వెళతాను ఆల్బర్ట్.’

‘వెళ్లవచ్చునుగాని’

‘సంశయమేమిటి?’

‘మనరాజీ చెడిపోకుండ మూడుముద్రలు వేయాలి’

‘ఏలాగు’

.....

‘తప్పతుందామరి’

‘సెలవు’

‘సెలవు’

* * *

అది సాయంసమయము;నాటితో జూన్ మాసాంతమగును.

జర్మనుసామ్రాజ్యమునుండి శాంతి సూర్యుడస్తమించుచున్నాడు. ఉదరపోషణార్థమై యుర్వియంతయు కలయవెదక బోయినపక్షులు తమతమ గూళ్లను చేరుచున్నవి. దినమంతయు కర్మాగారములందు కఠినముగ జీవితమును గడిపిన కార్మికులు కేరింతలుకొట్టుచు కేకలువేయుచు పాటలు పాడుచు ఇండ్లకు చేరుకొనుచున్నారు. ఆయుధకర్మాగారములు నిరంతరము పనిచేయుచుండుటచే అందుండి తిరిగివచ్చు కార్మికులకు కొండరెదురేగుచున్నారు. నిర్బంధ సైనికవిద్య నేర్చుకొనుచున్న యువకులు

గృహ లక్ష్మి

వైడరిక్, బిస్మార్క్-మొదలగు జర్మను సామ్రాజ్యసృష్టికర్తలను వేనోపాగడుచు పోవుచున్నారు. బలముగలవానిదే రాజ్యము; బలవంతుడే బ్రతుకనర్హుడు; బలహీనులకీ పృథ్వీరంగముపై స్థానములేదని ట్రైట్-స్కి-గురిపించు ఉపన్యాసపఠంపరిలను వినిన శ్రోతలు యాతనిశక్తి సామర్థ్యములను హర్షించుచు పోవుచున్నారు. మానవమండలిని కవోష్ల రక్త ప్రవంతులతో ముంచ యత్నించుచున్న బెర్లిన్ నగర వింతదృశ్యములను గాంచుటకై రక్తవర్ణముగల పూర్ణ చంద్రుడు ఉదయాదినుండి లేచుచున్నాడు.

అట్టిసమయమందు మేరీ తనమనోహరుడైన ఆల్బర్టు రాకకై ప్రతీక్షించుచున్నది. మేరీ కోటిశ్వరుడైన ఒక యూదునికుమార్తె. బెర్లిన్ నగరమునందున్న ఒక ఉన్నతపాఠశాలలో చదువుచున్నది. ఆమె కేవలము ముగ్ధయుగాదు, ప్రౌఢయుగాదు. చాల అందకత్తె. ఆల్బర్ట్ ఒక జర్మన్ సేనాని కు మారుడు. యుగయుగములనుండియు అతని వంశీయులు సైనికవృత్తివలననే జీవించుచున్నారు. అంత భాగ్యవంతులు కారు. వృత్తియేజీవనము. అతని కిర్రపురు అన్నలుగలరు. వారివుడు నిర్బంధసైనిక విద్య నభ్యసించుచున్నారు. ఆల్బర్ట్ సరసుడు, ప్రతిభావంతుడు. మేరీకి సహాధ్యాయుడు. ఆమె అమాయిత్యము యీ నిష్కళంకమూర్తి నాకర్షించినది. ఈతని నిష్కళంకము ఆయమాకురాలి నాకర్షించినది. ఇట్లు వారిరువురిప్రేమ దినదిన ప్రవర్ధ

మానమగుచున్నది. దినమున కొకసారియైన ఒకరినొకరు చూచుకొనకుండ నుండలేరు. ఇప్పుడు మేరిఆల్బర్ట్ రాకనునిరీక్షించుచున్నది. ఇంతలో ఆల్బర్ట్ వచ్చినాడు. ఆమె ముఖ కమలము వికసించినది.

‘ఆల్బర్ట్ ఏమి ఇంతయాలస్యం?’

‘వచ్చి ఎంతసేపైనది?’

‘ఎంతసేపైతేనేం? నా తొందరకొలది నేను వచ్చితినిగాని నీకేంటే?’

‘నీకంటే ముందుగానే నేను బయలుదేరాను. కాని మార్గమధ్యమందు కొంచె మాలస్యమైంది.’

‘మార్గమధ్యమందు ఇంకా కొందరు మేరీలు నీకొర కున్నారుగాభాలు మరి నా కేంటెలుసును? తెలిసుంటే నేనును ఆలస్యంగానే వచ్చివుండును.’

‘నన్ను యేదోవిధంగా కష్టపెట్టడము నీకు సంతసమచుకుంటాను మేరీ?’

‘ముందుగావచ్చి కూర్చున్న నాకుకష్టము గాని ఇప్పుడేవచ్చిన నీ కేమికష్టము?’

‘నీ కంతకష్టంగా ఉంటే నన్ను శిక్షించి తప్పమాత్రము క్షమించుమేరీ?’

‘శిక్షించుటకు నేనెంతటిదాన్ని? క్షమించుటకు నే నెవ్వతెను?’

‘నా సర్వస్వము.’

‘అట్లైతే శిక్ష.....’

ప్రేమ స మ స య

'సరే.'

'దారిలో ఆలస్య మెందు కైంది ఆల్బర్ట్?'

'అక్కడకూడా కొందరుమేరీ లున్నారని నీవే ఒప్పుకొన్నావుగా.'

'లేదు. చెప్పాల్సింది దయచేసి?'

'చెప్పితే నమ్మువారెవరు?'

'నిన్ను నమ్మకపోతే మరెవరిని నమ్మగలను ఆల్బర్ట్?'

'దేవుణ్ణిగాని దయ్యాన్నిగాని నమ్మతా?'

'ఊహూ! నా సర్వస్వము నీవే.'

'అంటే దయ్యాన్నికూడా అని అర్థము కాదా?'

'కాదు. నా దేవుడుమాత్రమే.'

'మేరీ! నిన్నటి వార్తా పత్రికలు చూచావా?'

'చూచాను.'

'అందేమి గమనించావు?'

'ఒకపత్రికలో ఏదిప్రేమ, అనేకథను చదివాను.'

'అంతేనా?'

'ఏవోవోచదివానుగాని జ్ఞప్తి లేదు. అవన్నీ యిప్పుడెందుకు?'

'ఆస్ట్రీయా సింహాసనమునకు వారసుడైన ఆర్చిడ్యూక్ ప్రాన్సిన్ షెర్డినాండ్ యువ

రాజును బోస్నియాని రాజెవోనగరమందు చంపివేసిన సంగతి చదివావా?'

'ఆ పత్రికలో 'యువరాజుహత్య' యని చూచానుగాని అంతగా గమనించలేదు.'

'దీనివలన ముందు ముందు చాల చిక్కులు కలుగనున్నవి మేరీ!'

'ఎవరికి? మనకా?'

'మనకు కాదు యూరపురాజ్యములకు?'

'అదెలాగ ఆల్బర్ట్?'

'బోస్నియా రాజధానినగరమందు ఆ హత్య జరుగుటచే ఆస్ట్రీయా ప్రభుత్వము వారు తగిన సంజాయిషీ సెర్బియా ప్రభుత్వమును కోర్తారు. వారట్లు యివ్వనియెడల ఆస్ట్రీయాకు సెర్బియాకు యుద్ధముతప్పదు.'

'ఏతే జర్మనీ కేమి నష్టము?'

'సెర్బియావారందరు 'స్లావ్' అను తెగకు జెందినవారు. రష్యన్ జాతివారుకూడ ఈ తెగకు జెందినవారే. అందుచేత ఆస్ట్రీయాకు సెర్బియాకు యుద్ధమే పొసగినచో సెర్బియా పక్షముగ రష్యారణరంగమున కురుకుతుంది. అప్పుడు ట్రిపిట్ అలయన్ను ననుసరించి ఆస్ట్రీయాపక్షముగ జర్మనీ ఇటలీలు రణరంగమున కురుకుతవి. వెంటనే డ్యూయల్ అలయన్ను ననుసరించి ప్రాన్సు రష్యాపక్షముగ యుద్ధమునకు దిగును. ఇట్లు యూరపు ఖండమంత కల్లోలమునందు మునిగిపోతుంది.'

'ఈ యువరాజుదంపతులహత్య ఇంతటి మహాయుద్ధమునకు కారణ మవుతుందా?'

గృహాలక్ష్మి

‘కాదు. అసలు కారణములున్నవి. ప్రాంకోప్రవ్యన్ యుద్ధమునందు జరిగిన పరాభవమును తీర్చికొనుటకు ప్రాన్సు నాటి నుండి తయారగుతుంది. బెర్లిన్ కాంగ్రెసులో బిస్మార్కు ఆధిపత్యమున ప్రాగ్లేశ సమస్యవిషయములో తనకుజరిగిన అన్యాయమును తీర్చుకొనుటకై రష్యా నాటి నుండి వేచివుంది.’

‘ఇంతకు ఈ చిన్నికణ మింతటి మహా జ్వాలలకు కారణమగున్నమాట.’

‘ఔనుమేరీ. కావచ్చును. త్వరలో భయతకరదినములు రానున్నవి.’

‘నాకు భయమగుచున్నది ఆల్బర్ట్.’

‘ఇట్టి యుద్ధము వచ్చుననియేగాబోలు మనదేశమునందు ప్రతియువకునికి నీర్బంధ సైనిక విద్యనేర్పరచి.’

‘అందునీవు చేరబోకు ఆల్బర్ట్.’

‘నే నింక ఆ వయస్సుకు రాలేదు. వయసువచ్చిన తరువాత నాకూ తప్పదు.’

‘ఈ నిర్బంధ సైనికవిద్యనేర్చిన యువకులందరు యేమిచేస్తారు ఆల్బర్ట్.’

‘యుద్ధముపొసగిన వెంటనే వీరందరిని రణరంగమునకు పంపుతారు.’

‘అందు నీవు చేరబోకు ఆల్బర్ట్.’

‘ఇప్పుడేమీ లేనపుడు అంతభయపడడ మెందుకు మేరీ?’

‘ఏమో! నాకెందుకో భయమేస్తుంది.’

‘యుద్ధమువస్తే అన్నానుగాని యుద్ధం వచ్చిందాయేమిటి.’

‘ఏమో! నాకు దేహమువణకుతుంది.’

‘ఊహలకే భయపడితే యెలాగమేరీ?’

‘జర్మను సామ్రాజ్యము శిథిలమగు చున్నట్లు నాకు తోస్తుంది నాకళ్లు తిరుగు చున్నవి. నన్నుపట్టుకో ఆల్బర్ట్.’

‘.....కంగారు తీరిందామేరీ?’

‘కంగారేకాదు; భయము కూడ పోయింది.’

‘ధైర్యంకూడ వచ్చునేమో?’

‘వచ్చేటట్టుగానేఉంది ఆల్బర్ట్.’

‘.....మరి ఇప్పుడు ధైర్యముచ్చిందా మేరీ?’

‘వచ్చిందిగాని వేలైంది వెళ్లుతాను.’

(సకేషము.)